

Finansdepartementet  
103 33 Stockholm  
Dnr: Fi2017/03767/OU

## **Famnas remissvar på "Vissa förslag till ändringar i lagen om offentlig upphandling med anledning av Valfärdsutredningens förslag", Fi2017/03767/OU.**

### **Sammanfattning av förslaget**

I promemorian föreslås ett antal regler som sägs syfta till att säkerställa öppenhet, rättssäkerhet och transparens vid offentlig upphandling som understiger tröskelvärdet på 6,9 Mkr och som inte har ett bestämt gränsöverskridande intresse.

### **Famnas ståndpunkter**

Famna avstyrker förslagen i promemorian om att reglera upphandling under tröskelvärdet, av flera tunga och enkla skäl:

- \* Ursprungsförslaget från Valfärdsutredningen var att stärka idéburen sektor vid upphandlingar under tröskelvärdet – med promemorians lagtexter försvagas Valfärdsutredningens förslag kraftigt och möjligheterna för idéburen sektors tillväxt minskar.
- \* EUs regelverk kräver inte och begär inte sådana regler, som promemorian föreslår för Sverige.
- \* Andra länder i EU har inte de regler som promemorian föreslår – så anledningen till att Sverige ska införa dessa regler kan inte göras med hänvisning till EU-krav.
- \* Famna har inhämtat synpunkter från nordiska grannländer, som inte har regler som promemorian föreslår efter vad Famna erfarit.

---

#### **Famna – Riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg**

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Hemsida
Box 16355 103 26 Stockholm	Klara Södra Kyrkogata 1, 8 tr	08-546 949 30	info@famna.org	www.famna.org

\* Valfärdsutredningens förslag i denna del fick brett stöd och tillstyrktes av idéburna aktörer inom välfärden, och inga invändningar restes från andra viktiga aktörer som exempelvis SKL.

Valfärdsutredningen föreslog att det ska införas ett renodlat undantag från LOU för upphandling av välfärdstjänster vars beräknade värde understiger 6,9 Mkr.

Ett sådant undantag innebär att en upphandlande myndighet t.ex. kan vända sig till en idéburen aktör direkt – utan att annonsera.

Promemorian föreslår att detta undantag **inte** ska införas och att huvudregeln ska vara att upphandlingar under tröskelvärdet på 6,9 Mkr istället ska annonseras. De bestämmelser man föreslår ska införas är bestämmelser om själva offentliggörandet (annonseringen), information till leverantörer, dokumentationsskyldighet samt möjlighet till överprövning och tillsyn.

Promemorian föreslår dock ett undantag från sin föreslagna huvudregel om att upphandlingar under tröskelvärdet om 6,9 Mkr alltid ska annonseras, och det är om värdet av upphandlingen understiger 1,9 Mkr (28 % av tröskelvärdet på 6,9 Mkr).

Sammanfattningsvis, förslagen i promemorian innebär att kontrakt vars värde överstiger 1,9 Mkr, men understiger tröskelvärdet på 6,9 Mkr, måste annonseras. Förslaget innebär också att det går att överpröva dessa upphandlingar (dvs. att klaga på upphandlingarna i domstol) samt att Konkurrensverket kan utöva tillsyn och ansöka om upphandlingsskadeavgift.

Det ska särskilt noteras att EU *inte* kräver några regler över huvud taget för upphandlingar vars värde understiger 6,9 Mkr. Både Valfärdsutredningen och Civilsamhällesutredningen föreslog denna linje.

Enligt Famnas uppfattning är förslagen i promemorian en förändring i negativ riktning i jämförelse med hur förslagen från Valfärdsutredningen och Civilsamhällesutredningen ser ut, och Famna avstyrker förslagen av ovan nämnda skäl. Vi har varit i kontakt med systerorganisationer i våra nordiska grannländer och inhämtat att i vartfall Danmark inte infört de här föreslagna reglerna under tröskelvärdet, utan nöjt sig med EU-regleringen.

Den idéburna sektorn utgör ca 3 procent av den sammanlagda välfärden och har legat på den nivån i många år.<sup>1</sup> Under samma period har de kommersiella företagens andel vuxit kontinuerligt och utgör enligt Dagens Samhälle nu än ännu större andel än i fjol.<sup>2</sup> Att införa vissa begränsade lättnader och förenklingar för att kommuner och landsting ska kunna vända sig direkt till idéburna aktörer för sociala tjänster i vissa fall, är inte en särskilt radikal eller omvälvande åtgärd. Den i sig kommer inte att påtagligt förändra konkurrensförhållandena mellan de stora välfärdsföretagen med professionella upphandlingsenheter som lägger konkurrenskraftiga anbud över hela landet å ena sidan och de idéburnas, i regel mindre verksamheter, blygsamma tillväxt å den andra. Men en sådan förenkling skulle kunna bli ett av flera mindre steg som sammantaget skulle förbättra de idéburnas möjligheter till konkurrenskraft och tillväxt.

Vi hoppas därför att regeringen går tillbaka till EU-direktivets anda och det förslag som Välfärdsutredningen lade.

På Famnas vägnar

Ulrika Stuart Hamilton

Famna<sup>3</sup> är riksorganisation för idéburen<sup>4</sup> vård och omsorg med ett sjuttioal medlemsorganisationer som verkar inom hälso- och sjukvården samt social omsorg.<sup>5</sup> Vi företräder stiftelser, ideella föreningar och företag utan vinstsyfte som erbjuder kvalificerad vård och individuell omsorg för medborgare.

<sup>1</sup> Se bl a Sivesind, Karl Henrik, red (2016), Mot en ny skandinavisk velferdsmodell? Inститutt for Samfunnsforskning.

<sup>2</sup> Dagens Samhälles kartläggning av den offentliga marknaden, nr 16, 2017.

<sup>3</sup> Famna - riksorganisation för idéburen vård och omsorg, [www.famna.org](http://www.famna.org)

<sup>4</sup> Idéburen sektor används i texten likställt med begrepp som ideell sektor, civilsamhället, non-profitsektorn eller folkrörelser.

<sup>5</sup> <http://www.famna.org/om-oss/famnas-medlemmar/>